

А́ННЕНСЬКИЙ Інокентій Федорович (Анненский Инокентий Фёдорович; 20. 08(01. 09). 1855, Омськ, Росія — 30. 11(13. 12). 1909, С.-Петербург) — російський поет, драматург, перекладач, критик та літературознавець. Закін. С.-Петербур. університет (1879). За дипломну працю «Южнорусский язык», виконану під керівництвом академік І. Срезневського, йому присуджено ступ. кандидата і нагороджено університет. золотою медаллю. Викладав рос. та класичні мови, теорію словесності та античну літературу в г-зіях, на Вищих жін. курсах у С.-Петербурзі. 1891–93 — директор колегії П. Галаґана в Києві, 1896–1905 — директор елітар. Ніколаєв. гімназії в Царському Селі. Збірка літературознав. праць А. «Книга отражений» (С.-Петербург, 1906), теор. засади яких спиралися на вчення О. Потебні про взаємну активність внутр. і зовн. форми слова, визначала нові шляхи в літературознавстві й критиці 20 ст. Переклав з давньогрецької повне збір. п'єс Евріпіда зі своїми тлумаченнями. Досвід модернізов. інтерпретації мотивів та персонажів давньої грец. літ-ри позначився на його власних драмах («Меланиппа-философ», 1901; «Царь Иксион», 1902; «Лаодамия», 1902, опубл. 1906 (усі — С.-Петербург); «Фамира-Кифаред», 1906, опубл. 1913 у Москві, поставив реж. О. Таїров у Камерному театрі, 1916), співзвучних пошукам європ. поет. драматургії кін. 19 — поч. 20 ст. Як поет А. сформувався у традиціях рос. класичної поезії 19 ст., передусім лірики Є. Баратинського та Ф. Тютчева, під впливом франц. та бельг. символістів, «парнасців» та «проклятих» (Ш. Бодлер, А. Рембо, П. Верлен, Ш. Леконт де Ліль, Сюзлі-Прюдом, С. Мальярме та ін.), а також психол. прози А. Чехова. Значний вплив на лірику А. справила поезія Т. Шевченка. Як поет почав друкуватися дуже пізно (єдину прижиттєву зб. поезій «Тихие песни» видано 1904 у С.-Петербурзі під криптонімом «Ник. Т-о»). Осн. поет. доробок А. зібрано у книгах «Кипарисовый Ларец»

(С.-Петербург, 1910) та «Посмертные стихи» (Петроград, 1923). Відразу після смерті А. було піднесено до рангу поета-класика, одного з попередників новіт. рос. поезії 20 ст. Поезія А. пройнята почуттям трагедійності, катастрофічності буття, самотності люд. існування, пошуками нових засобів поет. вираження, позначена багатством ритмів, вишук. образністю. Творчі імпульси поет. практики та естет. програми А. відчутні в поетиці укр. неокласиків: М. Рильського, М. Зерова, П. Филиповича та М. Драй-Хмари. Окремі вірші А. українською мовою переклали Б. Якубський, М. Орест, Г. Кочур, Д. Павличко та ін.

Основні твори

Стихотворения и трагедии. Ленинград, 1959; Книги отражений. Москва, 1979; Стихотворения и переводы. Москва, 1981; Эврипид. Трагедии. Москва, 1997.

Рекомендована література

1. F. Ph. Ingold. A bibliography of works by and about Annenskiy // Russia Literature Triquarterly. 1974. № 11;
2. Хинкулов Л. Литературные прогулки по Киеву // Радуга. 1979. № 5;
3. Козлов М. В. А. Блок и И. Анненский: (К вопросу об идейно-творческих контактах) // Вопр. рус. лит-ры. 1980. Вып. 1;
4. Хинкулов Л. Инокентий Федорович Анненский (1855–1905) // Літ. зустрічі. К., 1980;
5. Федоров А. И. Анненский: личность и творчество. Ленинград, 1984;
6. Аникин А. Е. Анненский и Шевченко. Новосибирск, 1996.

І. Д. Бажинов

Бібліографічний опис:

Анненський Інокентій Федорович / І. Д. Бажинов // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-44370>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).